

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft indexformules, de toevoeging van units, de overdracht van personeelspunten en de ouderinitiatieven
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In de voorbije jaren werd systematisch een blokkering van de indexering toegepast op alle uitkeringen die geen betrekking hadden op lonen. Vanaf 2025 is die blokkering niet langer op dezelfde wijze van toepassing en worden alle uitgaven opnieuw – gedeeltelijk – periodiek aangepast aan de evolutie van de index. De formules verwijzen echter soms naar een historisch referentiepunt. Om te vermijden dat door opnieuw een (beperkte) indexering toe te passen, de niet- indexering gedurende de voorbije jaren zou tenietgedaan worden door een strikte toepassing van de formule, wordt in de desbetreffende regelgevingen een uniforme formulering ingevoerd die tevens 'future proof' is, onafhankelijk van toekomstige niet-indexeringen.

Nadat reeds een deel van de indexformules bij besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 gewijzigd werd, worden ook de overige indexformules gewijzigd en wordt de indexering voorzien van de werkingsmiddelen van voorzieningen.

Daarnaast worden de nieuwe units voor mensen met een bijkomende ernstige problematiek en de units die time-out plaatsen aanbieden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017. Deze units worden immers gesubsidieerd op basis van personeelspunten, en dienen daarom mee opgenomen te worden in het besluit dat de afrekening en subsidiëring van personeelspunten regelt.

Verder worden de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 en 8 december 2017 gewijzigd, zodat het voor de diensten die ondersteuning bieden in de gevangenis en de units voor time-outplaatsen mogelijk wordt om personeelspunten over te dragen.

Voorts wordt er een rechtzetting doorgevoerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017.

Tot slot worden het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 houdende het vergunnen van aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het

budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders, gewijzigd met betrekking tot het maximum aantal personen die ondersteund kunnen worden door een geregistreerd ouderinitiatief en de samenstelling van de organen van de rechtspersoon.

1 **SITUERING**

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Hierbij vinden de leden van de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft indexformules, de toevoeging van units, de overdracht van personeelspunten en de ouderinitiatieven.

De Vlaamse Regering hechtte op 9 mei 2025 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft indexformules, de toevoeging van units, de overdracht van personeelspunten en de ouderinitiatieven (VR 2025 0905 DOC.0372/1BIS en VR 2025 0905 DOC.0372/2BIS)

Het ontwerpbesluit werd voor advies aan de Raad van State voorgelegd. De Raad van State formuleerde aanbevelingen in het advies 77.903/1/V gegeven op 29 juli 2025. In deze nota wordt aangegeven op welke wijze gevolg wordt gegeven aan de geformuleerde opmerkingen.

Advies Raad van State

Met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2° van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, werd advies ingewonnen bij de Raad van State binnen een termijn van 30 dagen.

a) Wat betreft de rechtsgronden

In de aanhef van het ontwerp van besluit werd artikel 9 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap weggelaten en vervangen door artikel 4, derde lid, van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond. Die laatste bepaling biedt voldoende rechtsgrond voor artikel 5 van het ontwerp van besluit (randnr. 3.2.).

Daarnaast werd artikel 8, eerste lid, 1°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap toegevoegd in de aanhef. Deze bepaling biedt rechtsgrond aan artikel 15 van het ontwerp van besluit (randnr. 3.3.).

Aangezien artikel 8, eerste lid, 4°, 8° en 9° van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met

een Handicap het ontwerp van besluit niet tot rechtsgrond strekken, werden deze bepalingen weggelaten in de aanhef (randnr. 3.4.).

Verder werd de verwijzing naar artikel 55, §1, van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 opgenomen onder de rubriek “Juridisch kader” in de aanhef, om tegemoet te komen aan de voorwaarde in het begrotingsakkoord om een verwijzing naar deze bepaling op te nemen (randnr. 3.5.).

b) Wat betreft de algemene opmerkingen (randnrs. 4.1. tot en met 4.4.)

De beperking op de indexering van de werkingsmiddelen gebeurt op decreetsniveau. Met het huidige ontwerpbesluit wordt geen verdere beperking van de indexering doorgevoerd. Wel wordt er voor klaarheid gezorgd in de toe te passen berekening, met name dat de bedragen toegekend in 2024 de vertrekbasis is voor de indexering vanaf 2025.

Bovendien voorzien de artikelen 1, 4, 16, 2°, 18, 19, 20, 2°, 21, 22 en 24 tot en met 26 van het ontwerp van besluit een indexeringsmechanisme waar dit momenteel ontbreekt. Zonder deze wijziging zouden de betrokken werkingsmiddelen helemaal niet geïndexeerd worden.

c) Wat betreft het onderzoek van de tekst

Artikel 7 van het ontwerp van besluit werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State (randnr. 6).

Met betrekking tot artikel 22 van het ontwerp van besluit werd geadviseerd om de datum van het wijzigingsbesluit van “22 maart 2024” te vervangen door “23 maart 2024” (randnr. 7). Aangezien in deze bepaling naar het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2024 verwezen werd en uit nazicht blijkt dat artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 over de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap door vergunde zorgaanbieders voor het eerst gewijzigd werd door het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024, wordt de bepaling in die zin aangepast.

d) Wat betreft de terugwerkende kracht

In zijn advies aanvaardt de Raad van State dat de artikelen 16, 1° en 20, 1° van het ontwerp van besluit een begunstigend karakter hebben zodat de terugwerkende kracht aanvaard kan worden (randnr. 8.2.). Hetzelfde kan ook gesteld worden voor de artikelen 1, 4, 16, 2°, 18, 19, 20, 2°, 21, 22 en 24 tot en met 26 van het ontwerp. Zoals reeds vermeld, voegen deze bepalingen een indexeringsmechanisme toe waar dit momenteel ontbreekt. Daardoor hebben zij een begunstigend karakter.

Hetzelfde geldt voor de artikelen 7 tot en met 9 van het ontwerp van besluit. Deze bepalingen voorzien in versoepelingen met betrekking tot de ondersteuning die geboden wordt door een geregistreerd ouderinitiatief en de samenstelling van de organen van de rechtspersoon. Deze bepalingen hebben dus eveneens een begunstigend karakter.

Voor wat de artikelen 3, 5 en 6 betreft, is de terugwerkende kracht noodzakelijk voor de continuïteit en de goede werking. Dit om te voorkomen dat de beperking van de indexering van de voorbije jaren tenietgedaan zou worden. Deze terugwerkende kracht is gerechtvaardigd en zal geen negatieve gevolgen hebben voor de personen met een handicap. In de sector bestaat er bovendien geen verwachting dat vroegere indexbeperkingen – die het gevolg zijn van programmadecreten – met terugwerkende kracht gecompenseerd zouden worden.

Verder voegen de artikelen 10 tot en met 12 en 14 van het ontwerp van besluit de units voor personen met een handicap met bijkomende ernstige psychische problematiek en de units voor

time-outplaatsen toe aan artikel 1, 2, en 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 houdende de methodiek voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten. Het betreft een wijziging die nodig is voor de goede werking van het bestuur en die geen nadelige gevolgen heeft of verkregen situaties aantast.

Voorts bevatten de artikelen 13 en 15 van het ontwerp van het besluit enkel rechtzettingen die geen gevolgen zullen hebben voor de reële toepassing van de betrokken besluiten. De terugwerkende kracht heeft daarom geen nadelige gevolgen.

Tot slot leidt de inwerkingtreding van artikel 2 van het ontwerp van besluit op 1 januari 2026 niet tot een verschil in behandeling tussen de centra of diensten voor revalidatie en de overige voorzieningen waarop het ontwerp betrekking heeft.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

I. Aanpassingen diverse besluiten wat betreft de indexformules

Binnen de regelgeving van de personen met een handicap zijn er een aantal bedragen die jaarlijks worden aangepast aan de evolutie van de index. Naast de aanpassing van de loongebonden subsidies – die gekoppeld zijn aan de spilindex – zijn er twee formules die vaak voorkomen voor de bepaling van de aanpassing aan de index:

1. Eén waarbij het bedrag voor jaar x wordt bepaald aan de hand van een vast basisbedrag uit jaar y (in het verleden) te vermenigvuldigen met de verhouding tussen de indexparameter van jaar x en de indexparameter van toepassing in jaar y
bv. bedrag 2025 = basisbedrag 2010 x (index 2025/index 2010)
2. Een ander waarbij het bedrag voor jaar x wordt bepaald aan de hand van het bedrag van het voorgaande jaar te vermenigvuldigen met de verhouding tussen de indexparameter van jaar x en de indexparameter van het jaar x-1
bv. bedrag 2025 = bedrag 2024 x (index 2025/index 2024)

Het programmadecreet bij de begroting van 2020 heeft bepaald dat voor alle niet-loonsubsidies de specifieke regelgeving op zich in de voorbije jaren niet werd geschrapt, maar tijdelijk werd opgeschort.

De regelgeving zoals opgenomen in het eerste geval zal ertoe leiden dat het bedrag voor 2025 automatisch de niet-indexering in de voorbije jaren teniet zal doen. De bedragen zullen ten opzichte van de bedragen van 2024 met meer dan 10% worden aangepast. Dat is niet de bedoeling, noch heeft het VAPH daar de nodige middelen voor. Hiervoor moet dus de regelgeving worden aangepast.

Om die reden worden alle indexformules aangepast naar de eerste typeformule die hierboven vermeld wordt. Voor de besluiten waarin de bestaande indexformule een indexering op 1 januari voorzag, werd de wijziging doorgevoerd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 tot wijziging van verschillende besluiten, wat betreft de aanpassing van de indexformules.

Aangezien deze wijzigingen moesten ingaan op 1 januari 2025, werd er spoedeisend advies ingewonnen bij de Raad van State. Die stelde echter dat de bepalingen tot wijziging van de indexformules in besluiten van 19 januari 2001 en 29 maart 2013 niet voldeden aan de voorwaarden voor een spoedeisend advies omdat de huidige indexbepalingen geen indexering voorzien op 1

januari. Daarom werden de bepalingen weggelaten uit het document dat voor definitieve goedkeuring werd voorgelegd en opgenomen in het huidige voorontwerp.

De wijziging van de indexering in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013 en het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 wordt met terugwerkende kracht doorgevoerd vanaf 1 januari 2025. Dit om te voorkomen dat de bevrozing van de indexering van de voorbije jaren tenietgedaan zou worden. Dit heeft geen negatieve gevolgen voor de rechtzoekenden, omdat men binnen de sector niet verwacht dat de niet-indexering gecorrigeerd zou worden.

Bovendien zijn deze wijzigingen ook in lijn met het programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025. Artikel 23 van dat decreet verduidelijkt namelijk dat de gedeeltelijke indexering, vermeld in artikel 55, §1 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025: *“geen afbreuk [doet] aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar”*.

In tweede orde worden aan aantal anomalieën in de huidige indexregelgeving weggewerkt. Zo werd vastgesteld dat voor verschillende vormen van ondersteuning binnen de voorzieningen geen indexering van de werkingsmiddelen voorzien werd. Het gaat daarbij om ondersteuningsvormen die in 2017 of daarna in de regelgeving opgenomen werden. Doordat de werkingsmiddelen in die periode niet geïndexeerd werden wegens de bevrozing van de indexering zoals voorzien in de programmadecreten betreffende de begroting, werd er bij de opmaak van de regelgeving toen nog geen indexformule voorzien.

Het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 voorziet voor sommige jaren echter geen volledige bevrozing van de werkingsmiddelen. Artikel 55, §1 van het programmadecreet bepaalt namelijk dat *“Ivloer de werkingsmiddelen binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap die geen loongebonden uitgaven uitmaken en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, [...] de indexaanpassing in het begrotingsjaar 2025, 2028 en 2029 voor 50 procent verrekend [wordt]. In de begrotingsjaren 2026 en 2027 wordt geen indexaanpassing verrekend.”* In lijn met artikel 39 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting van 2020 zijn subsidies eveneens werkingsmiddelen in de zin van deze bepaling, zodat de gedeeltelijke bevrozing ook daarop van toepassing is.

Daarom is het vereist dat er een indexformule wordt opgenomen in de besluiten waar dit tot op heden nog niet is voorzien.

Zo werd ook vastgesteld dat er geen indexering is voorzien voor het bedrag dat de multidisciplinaire teams (MDT's) ontvangen voor de afname van de storend gedragsschaal, zoals vermeld in artikel 28, §4bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991. Voor de andere vergoedingen die het MDT ontvangt conform artikel 28 §1-4, is er echter wel een jaarlijkse indexering voorzien. Vandaar dat er bijkomend een jaarlijkse indexering wordt voorzien van de vergoeding voor de afname van de storend gedragsschaal.

Daarnaast wordt het maximumbedrag van de eigen bijdrage van de cliënt voor een groepsbegeleiding, vermeld in artikel 15, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013, mee opgenomen in de indexformule, net zoals alle andere bijdragen voorzien in artikel 15. Het betreft een rechtzetting. De eigen bijdrage voor groepsbegeleiding wordt immers net als alle andere eigen bijdragen voor RTH-ondersteuning wel geïndexeerd.

In artikel 27, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 wordt de basis spilindex voor de indexering van de socioculturele toelage gewijzigd naar 1 januari 2025 omdat anders de niet-indexering van de voorbije jaren teniet wordt gedaan.

Ten slotte werd bij het aanpassen van de indexformule voor de subsidiëring van organisaties inzake vrijetijdszorg voor personen met een handicap, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, vastgesteld dat er verwarring kan bestaan over de grootte van het basisbedrag. De combinatie van een basisbedrag en een verhoging per jaar wordt daarom vervangen door één basisbedrag.

II. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 houdende de methodiek voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten

De wijzigingen van het besluit van 12 mei 2017 werden eveneens opgenomen in het voorontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 tot wijziging van verschillende besluiten, wat betreft de aanpassing van de indexformules. Aangezien ook die wijzigingsbepalingen niet voldeden aan de voorwaarden voor een spoedeisend advies van de Raad van State, werden ze weggelaten uit het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 tot wijziging van verschillende besluiten, wat betreft de aanpassing van de indexformules, en opgenomen in het huidige voorontwerp. Hieronder wordt de toelichting bij deze wijzigingen hernomen.

Met het besluit van 19 juli 2024 kunnen units voor mensen met een bijkomende ernstige psychische problematiek worden erkend en gesubsidieerd.

Op 19 juli 2024 werd aan het besluit van 8 december 2017 betreffende de observatie-, diagnose- en behandelingsunits de mogelijkheid toegevoegd om units voor time-outplaatsen te erkennen en te subsidiëren.

Beide units worden gesubsidieerd aan de hand van personeelspunten. De afrekening en de subsidiëring van deze personeelspunten worden geregeld door het besluit van 12 mei 2017. Beide units dienen daarom opgenomen te worden in voormeld besluit.

III. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017 en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, wat betreft de overdracht van punten

In het besluit van 8 december 2017 betreffende de observatie-, diagnose- en behandelingsunits werd de mogelijkheid toegevoegd om units voor time-outplaatsen te erkennen en te subsidiëren. In dit besluit wordt een zin toegevoegd die het mogelijk maakt voor de units voor time-outplaatsen om punten over te dragen (op jaarbasis) aan andere voorzieningen erkend of vergund en gesubsidieerd door het VAPH.

Ook in het besluit van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden wordt bovenstaande zin toegevoegd zodat diensten die ondersteuning bieden in de gevangenis punten kunnen overdragen.

IV. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, wat betreft de schrapping van de aanvraag

In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden, werd de verplichting opgenomen om een aanvraag in te dienen bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap om te kunnen gebruikmaken van ondersteuning in de gevangenis.

Deze voorwaarde werd echter per vergissing in het besluit opgenomen en werd nooit voorzien. Deze anomalie wordt nu rechtgezet door het tweede lid van artikel 2 op te heffen.

V. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 houdende het vergunnen van aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders, wat betreft de ouderinitiatieven

Bij een geregistreerd ouderinitiatief kunnen personen met én zonder persoonsvolgend budget terecht voor zorg en ondersteuning. De persoonsvolgende budgetten kunnen enkel in cash worden ingezet. Bovendien kunnen de ingezette budgetten in solidariteit worden aangewend om zorg en ondersteuning te organiseren voor alle personen met een handicap die door het initiatief ondersteund worden. Een geregistreerd ouderinitiatief kan collectieve ondersteuning bieden. Dit is een uitzondering op de regel dat collectieve ondersteuning enkel kan geboden worden door een vergunde zorgaanbieder.

Op dit moment bepaalt de regelgeving dat een geregistreerd ouderinitiatief hoogstens zorg en ondersteuning kan organiseren voor 15 personen. In de praktijk zijn er geregistreerde ouderinitiatieven met een beperkt aantal bewoners die om het initiatief financieel leefbaar te houden, combineren met beperkte ondersteuningsvragen naar dagbesteding (personen met een beperkt PVB-budget of via punten RTH). Dan botst men wel op de grens van maximum 15 verschillende personen. Daarom stellen we voor om de regelgeving te versoepelen, in die zin dat de grens van maximaal 15 personen geldt per dag.

Deze aanpassing dient te gebeuren in artikel 7, eerste lid, 3° en artikel 24, 17° van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders en in artikel 2, eerste lid, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 houdende het vergunnen van aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap

In deze laatste bepaling dient ook nog toegevoegd te worden dat de organen van de rechtspersoon voor minimaal één derde moeten bestaan uit mantelzorgers of familie tot de tweede graad van de personen met een handicap die worden ondersteund door het geregistreerd ouderinitiatief. Deze wijziging werd reeds eerder doorgevoerd in het eerstgenoemd besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016. Het ander besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 moet daarom in dezelfde zin worden aangepast.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 breidt de toepassing van de indexering zoals opgenomen in artikel 28, §5 van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 uit tot de vergoeding die de MDT's ontvangen voor de afname van de storend gedragsschaal.

Artikel 2 past de indexformule aan in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 2001, op de wijze zoals onder titel 2, A, I uiteengezet.

Artikel 3 past de indexformule vermeld in artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 aan, op de wijze zoals onder titel 2, A, I uiteengezet. Daarnaast wordt ook het bedrag van de subsidie gewijzigd in een globaal bedrag, om verwarring daaromtrent te voorkomen.

Artikel 4 breidt het toepassingsgebied van de indexeringsformule in artikel 15, vijfde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 uit, zodat ook het maximumbedrag van de bijdrage voor een groepsbegeleiding eronder valt.

Artikel 5 wijzigt het basisbedrag van de subsidie voor de werking van de cel KATHO, vermeld in artikel 8, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013 en de indexformule aan in artikel 8, tweede lid, van hetzelfde besluit, op de wijze zoals onder titel 2, A, I uiteengezet.

Artikel 6 past de indexformule in artikel 27, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 aan, zodat de niet-indexering van de voorbije jaren niet tenietgedaan wordt.

Artikel 7 wijzigt artikel 2, eerste lid, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 houdende het vergunnen van aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap, zodat de grens van maximum 15 personen per dag geldt en de organen van de rechtspersoon voor minimaal één derde moeten bestaan uit mantelzorgers of familie tot de tweede graad van de personen met een handicap die worden ondersteund door het geregistreerd ouderinitiatief.

De artikelen 8 en 9 wijzigen artikel 7, eerste lid, 3°, en artikel 24, 17°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders, zodat de grens van maximum 15 personen per dag geldt.

De artikelen 10 tot en met 12 voegen de units voor personen met een handicap met bijkomende ernstige psychische problematiek en de units voor time-outplaatsen toe aan artikel 1, 2, en 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 houdende de methodiek voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten.

Artikel 13 betreft een rechtzetting in artikel 13/2, §3, derde lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017. De verwijzing naar het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 betreft een vergissing met betrekking tot de datum en het opschrift van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 tot wijziging van verschillende besluiten, over de subsidiëring van variabele prestaties. Bijgevolg wordt de verwijzing gecorrigeerd.

Artikel 14 voegt de units voor time-outplaatsen toe aan artikel 20/1 het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017, met betrekking tot de betaling van de voorschotten.

Artikel 15 betreft een rechtzetting in artikel 2 van het besluit van 24 november 2017. De voorwaarde dat de persoon met een handicap een aanvraag moet indienen om gebruik te kunnen maken van de ondersteuning van personen met een handicap in de gevangenis betreft een vergissing en wordt bijgevolg geschrapt.

Artikel 16 brengt twee wijzigingen aan in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, namelijk:

1° De overdracht van personeelspunten wordt ingevoegd voor voorzieningen die ondersteuning bieden in de gevangenis, zoals uiteengezet onder titel 2, A, III;

2° Er wordt een indexformule toegevoegd, wat betreft de werkingstoelage voor voorzieningen die ondersteuning bieden in de gevangenis.

Artikel 17 past de verwijzing in artikel 7/1, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, omdat artikel 16, 1° van dit besluit tussen het eerste en het tweede lid een lid invoegt.

Artikel 18 voegt een indexformule toe aan artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, wat betreft de werkingstoelage voor units voor geïnterneerden.

Artikel 19 voegt een indexformule toe aan artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017, wat betreft de werkingstoelage voor observatie-, diagnose- en behandelingsunits.

Artikel 20 brengt twee wijzigingen aan in artikel 15/8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017, namelijk:

1° De overdracht van personeelspunten wordt ingevoegd voor units voor time-outplaatsen, zoals uiteengezet onder titel 2, A, III;

2° Er wordt een indexformule toegevoegd, wat betreft de werkingstoelage voor units die time-out aanbieden.

Artikel 21 brengt drie wijzigingen aan in artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018, namelijk:

1° Er wordt een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd met de definitie van de G-index;

2° In paragraaf 1/1 wordt een indexformule toegevoegd, wat betreft de werkingstoelage;

3° In paragraaf 2 wordt de definitie van de G-index vervangen door de zinsnede “de G-index”, omdat de definitie toegevoegd werd aan artikel 1 van het besluit.

Artikel 22 brengt vier wijzigingen aan in artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018:

1° Er wordt een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd met de definitie van de G-index;

2° In paragraaf 1/1, eerste lid, wordt de verwijzing naar de tabel in de bijlage bij het besluit toegevoegd;

3° In paragraaf 1/1 wordt een indexformule toegevoegd, wat betreft de bedragen van de werkingsmiddelen waarnaar verwezen wordt;

4° In paragraaf 2, vijfde lid, wordt de definitie van de G-index vervangen door de zinsnede “de G-index”, omdat de definitie opgenomen wordt in de nieuwe eerste paragraaf.

Artikel 23 voegt de definitie van de G-index toe aan artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024.

De artikelen 24 tot en met 26 voegen indexformules toe aan artikel 11, §4, en artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024, wat betreft de werkingstoelage.

Artikel 27 legt de datum van inwerkingtreding vast op 1 januari 2025, met uitzondering van:

- artikel 2 dat in werking treedt op 1 januari 2026;
- artikel 16, 1°, dat in werking treedt op 1 januari 2024 en artikel 20, 1°, dat in werking treedt op 1 augustus 2024, zodat de overdracht van personeelspunten reeds mogelijk is vanaf het moment van de erkenning.

Artikel 28 behoeft geen commentaar.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen budgettaire weerslag. De aanpassingen worden opgevangen binnen de bestaande kredieten. De extra uitgaven hebben geen weerslag op de berekening van het bedrag van de index dat het VAPH ontvangt vanuit de begroting van de Vlaamse overheid. Aan die berekening wijzigt niets.

De uniformisering van de regelgeving zorgt voor een eenvoudigere en logischere berekening. Daar waar bepaald wordt dat de basisindex 2025 wordt in plaats van een index uit het verleden, wordt een niet-voorzienbare meerkost vermeden. Het gaat om bedragen die – door de blokkering uit de voorbije jaren – niet geïndexeerd geweest zijn.

Voor een aantal bedragen wordt een rechtzetting gedaan, om anomalieën weg te werken, daar gelijkaardige bedragen in andere zorgvormen wel een indexering genieten. De indexering van vergoeding die de MDT's ontvangen voor de afname van de storend gedragsschaal, vermeld in artikel 28, §4bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991, zorgt voor een verhoging van het basisbedrag van € 50 tot € 51. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 100.

Door de aanpassing van de indexformule voor de toelage voor centra of diensten voor revalidatie, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001, en voor de subsidie voor de werking van de cel machtiging assistentiehondenscholen, vermeld in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013, wordt vermeden dat de toepassing van de bestaande regelgeving zou leiden tot niet-gebudgetteerde uitgaven.

De samenvoeging van de subsidie voor organisaties inzake vrijetijdszorg, vermeld in artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, heeft geen budgettaire invloed, omdat het enkel een samenvoeging is van de bedragen die reeds toegekend werden. De aanpassing van de indexformule houdt in dat wordt overgeschakeld van de koppeling aan de spilindex naar de koppeling aan de gezondheidsindex. Tevens wordt vermeden dat de toepassing van de bestaande regelgeving zou leiden tot niet-gebudgetteerde uitgaven.

De indexering van het maximumbedrag voor een groepsbegeleiding, vermeld in artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013, heeft geen budgettaire invloed omdat dit reeds in de praktijk werd toegepast.

De aanpassing van de indexformule voor de socioculturele toelage die door de voorziening aan de gebruiker wordt toegekend, vermeld in artikel 27 §3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016, werd niet geïndexeerd tot en met 2024. Vanaf 2025 wordt er terug in een indexering voorzien, zonder evenwel de niet-indexering uit de voorbije jaren terug te draaien.

De toevoeging van de units voor time-outplaatsen en de units voor personen met een handicap met bijkomende ernstige psychische problematiek aan het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 heeft ook geen budgettaire impact. De budgetten hiervoor werden immers al voorzien bij de opmaak van de besluiten betreffende deze nieuwe units.

De rechtzetting waarbij de voorwaarde om een aanvraag in te dienen, vermeld in artikel 2 van het besluit van 24 november 2017, geschrapt wordt, heeft geen budgettaire invloed.

Dat het voor voorzieningen die ondersteuning bieden in de gevangenis en units voor time-outplaatsen mogelijk wordt om personeelspunten door te geven aan andere door het VAPH erkende of vergunde en gesubsidieerde organisaties, heeft geen budgettaire invloed.

De indexering van de werkingstoelage voor voorzieningen die ondersteuning bieden in de gevangenis, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 89 euro per personeelspunt aan tot 90,59 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 4.027.

De indexering van de werkingstoelage voor units voor geïnterneerden, vermeld in artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 6.481 euro aan tot 6.597,07 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 5.800.

De indexering van de werkingstoelage voor observatie-, diagnose- en behandelingsunits, vermeld in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 89 euro per personeelspunt aan tot 90,59 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 6.186.

De indexering van de werkingstoelage voor units die time-out aanbieden, vermeld in artikel 15/8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 89 euro per personeelspunt aan tot 90,59 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 1.002.

De indexering van de werkingsmiddelen voor de zorg en ondersteuning bieden aan personen met een niet-aangeboren hersenletsel of tetraplegie ten gevolge van een hoge dwarslaesie met de hoogste zorg- en ondersteuningsnood, vermeld in artikel 10, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2018, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 6.481 euro aan tot 6.597,07 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 2.401.

De indexering van de werkingsmiddelen voor de zorg en ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap, bedoeld in artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018, past het bedrag van de werkingsmiddelen aan als volgt:

5.941,04 wordt aangepast tot 6.047,44

4.609,42 wordt aangepast tot 4.691,97

2.816,87 wordt aangepast tot 2.867,32

3.585,11 wordt aangepast tot 3.649,32

1.434,04 wordt aangepast tot 1.459,72

De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 5.411.

De indexering van de werkingstoelage units voor personen met een handicap met een bijkomende ernstige psychische problematiek, vermeld in de artikelen 11 en 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024, past het bedrag van de werkingsmiddelen van 89 euro per personeelspunt aan tot 90,59 euro en de aanvullende werkingsmiddelen van 64.000 euro tot 66.063,19 euro. De extra kost voor het VAPH wordt geraamd op € 14.320.

De wijziging in de regelgeving met betrekking tot de geregistreerde ouderinitiatieven heeft geen financiële implicaties.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24 februari 2025. Op basis van dit advies, werd het voorontwerp aangepast. Overeenkomstig punt 3.1.2 van het advies, werd de motivering met betrekking tot de terugwerkende kracht aangevuld in punt 2., A., I. van deze nota. Onder datzelfde punt werd ook de interpretatie van artikel 55 van het programmadecreet bij de begroting van 2025 verduidelijkt (punt 3.2.1 van het advies). Daarnaast werden de bedragen vermeld in artikel 3 en artikel 5 ook aangepast, zoals vermeld in punt 3.2.3 van het advies. Wat het bedrag in artikel 5 betreft, werd vervolgens nog een aanpassing op basis van de afgevlakte gezondheidsindex van februari 2025 aangebracht, zoals meegedeeld aan de Inspectie van Financiën.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 6 mei 2025. Hij stelde daarbij enkele voorwaarden, waaraan voldaan is. Zoals hierboven reeds vermeld, werden het ontwerp van besluit en de inwerkingtreding aangepast conform het advies van de Inspectie van Financiën. Bovendien worden de aanpassingen met betrekking tot de units voor time-outplaatsen en personen met een handicap en bijkomende ernstige psychiatrische problematiek en de overige budgettaire weerslag opgevangen binnen de beschikbare kredieten. Tot slot werd artikel 55, §1 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 opgenomen in de aanhef, onder de rubriek “Juridisch kader”.

B. ESR-TOETS

Zie budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget. De extra taken die dit voorontwerp van besluit met zich meebrengt, worden toegevoegd aan het takenpakket van het huidige VAPH-personeel.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft indexformules, de toevoeging van units, de overdracht van personeelspunten en de ouderinitiatieven;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ